

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12637

Tarih : 03.07.2025

Özgül SAKİ
İstanbul Milletvekili

30665

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Diyanet İşleri Başkanlığı'ndan sorumlu Cumhurbaşkanı Yardımcısı **CEVDET YILMAZ** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

ÖZGÜL SAKİ

İstanbul Milletvekili

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yaptığı açıklamalarla, son yıllarda eğitimden sağlığa, aileden toplumsal cinsiyet rollerine, çalışma hayatından hukuka kadar birçok alanda siyasi iktidarın görüşlerini dini referanslarla destekleyen bir pozisyona taşındığı yönündeki değerlendirmeler kamuoyunda yaygınlık kazanmıştır.

Son olarak, geçtiğimiz günlerde sendikaların ücret artışı ve grev talebine ilişkin sürecin gündemde olduğu bir dönemde camilerde okutulan Cuma hutbesi, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın toplumsal ve ekonomik meselelere dair yaklaşımını bir kez daha görünür kılmıştır. Hutbede şu ifadeler yer verilmiştir:

“Kamu imkânlarını amacı dışında kullanmak, kamuya ait işleri yavaşlatmak ya da aksatmak... hak etmediği bir ücret talep etmek harama el uzatmaktır.”

Söz konusu hutbe, sendikaların grev kararına dolaylı olarak karşı çıkıldığı ve işçilerin adil ücret talebinin “haram” gibi dini kavramlarla sınırlandığı yönünde bir izlenim yaratmıştır. Oysa grev, Anayasa ile güvence altına alınmış meşru bir sendikal haktır. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bu tür hutbeleri, kamuoyunda emek mücadelesinin meşruiyetini zedeleyebilecek ve işçilerin örgütlenme hakkını tartışmalı hale getirebilecek niteliktedir.

Öte yandan, Öte yandan Diyanet İşleri Başkanlığı'nın kimi hutbe ve vaazlarında, kamuoyunda siyasi içerikli olarak değerlendirilebilecek ifadeler yer verilmesi; kimi tarikat ve cemaatlerle paralel söylemler üretmesi; bu kurumu anayasal çerçevede öngörülen tarafsızlık ilkesinden uzaklaştırmakta ve toplumsal kutuplaşmayı derinleştiren tartışmalara neden olmaktadır.

Bu bağlamda:

1. Diyanet İşleri Başkanlığı, anayasal görevleri arasında olmayan biçimde neden işçilerin ücret talebi ve sendikal haklarına ilişkin açıklamalar yapmaktadır? Bu hutbenin hazırlanmasında Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı veya ilgili bakanlıklardan yönlendirme yapılmış mıdır?
2. Camilerde verilen hutbelerin içeriği kimler tarafından belirlenmektedir? İşçi mücadelesini dolaylı biçimde hedef alan bu hutbe hazırlanırken hangi toplumsal fayda gözetilmiştir?
3. Grev, sendikalaşma ve toplu sözleşme hakkı Anayasa ile açıkça güvence altına alınmışken; bu hakların, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından verilen hutbelerde dini gerekçelerle sorgulanması anayasal haklara müdahale anlamına gelmez mi?
4. Son sekiz yılda camilerde okutulan hutbelerde kaç kez "çalışma hayatı", "emek", "sendika", "grev", "işveren" gibi kavramlara yer verilmiştir? Bunların kaçısı işçinin lehine bir vurgu taşımaktadır?
5. Diyanet'in kamuoyunda yoğun tartışmalara neden olan hutbe ve açıklamalarında; cemaat ve tarikatlara yakın söylemler üretmesi, siyasal iktidarla aynı dili kullanması kurumun tarafsızlığı ve laiklik ilkesi ile bağdaştığını düşünüyor musunuz?
6. Diyanet'in, sendikaların grev hakkını "günah" olarak kodlaması karşısında, bu tutumun işçiler üzerinde manevi baskı oluşturduğu ve sendikal faaliyetlerin engellendiği kabul edilmekte midir?
7. Kamuoyuna yansıyan eleştiriler karşısında, Diyanet'in hutbelerinde siyasal ve sınıfsal meseleleri hedef almaktan vazgeçmesi yönünde herhangi bir iç denetim veya düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?